

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: V. S. N., nar. X,
bytem X,
zastoupeného Mgr. Petrem Dvořákem, advokátem,
sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky,
IČ 00007064, pošt. schr. 21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.8.2021 č.j. OAM-11/LE-VL17-HA13-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému tlumočnickovi žalobce Ing. Anh Son Tran se přiznává odměna ve výši 954,- Kč, která mu bude vyplacena ve lhůtě do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí z účtu Krajského soudu v Plzni.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.
2. Žalobce v žalobě tvrdil, že napadené rozhodnutí není náležitě odůvodněno v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu. Správní orgán podle žalobce prakticky vůbec nezohledňuje jím samotným shromážděné podklady a tyto neváže k aktuální situaci žalobce. V tom spatřuje žalobce nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Žalobce v azylovém řízení uvedl, že je na území ČR již 20 let, má zde nezletilou dceru, která je státní občankou ČR, žije zde jeho bývalá partnerka a otec. Za dobu svého pobytu v ČR byl v domovské vlasti toliko jednou, nemá tam již žádné zázemí a nemá se kam vrátit, neboť přerušil veškeré kontakty a nežije tam ani nikdo z jeho rodiny. Po věcné stránce je podle žalobce na místě namítat zejména rezignaci na řádné posouzení naplnění důvodů zvláštního zřetele hodných, pro které je na místě udělit azyl dle § 14 ZoA. Žalobce má za to, že jeho vycestování do Vietnamu by za současné situace bylo v rozporu s mezinárodněprávními závazky ČR a jako takové je nutno posoudit i napadené rozhodnutí. Nepřiznání doplňkové ochrany za aktuální osobní a rodinné situace žalobce je porušením práva na soukromý a rodinný život žalobce, který je na mezinárodní scéně chráněný zejména § 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a článkem 17 Mezinárodního paktu OSN o občanských a politických právech. Zejména přítomnost dcery, která je nezletilá a je českou občankou, je v tomto ohledu zcela zásadní skutečností, kterou nelze přehlížet. Stejně tak je významné zakořenění žalobce na území ČR, který se nemá kam vrátit, a celý jeho život je v ČR. K změně ve vývoji judikatury lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 15/2013-35, kde je blíže rozebrána tato změna v náhledu NSS a její důvody: *je třeba „rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince, od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. [...] Z dikce § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že právě toto ustanovení primárně chrání práva cizince na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, nikoli v ustanovení § 179 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, které upravuje důvod znemožňující vycestování cizince pro rozpor takového vycestování s mezinárodními závazky ČR, ani jemu svou dikcí odpovídající ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, upravující obdobně formulovaný důvod udělení doplňkové ochrany, neboť je zřejmé, že obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR. Již sám striktní závěr žalovaného, že osobní a rodinný život není důvodem pro udělení azylu, je podle názoru žalobce důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, kdy by se měl následně žalovaný řádně zabývat okolnostmi soukromého a rodinného života žalobce a posoudit, zda nucené vycestování žalobce neporušuje mezinárodněprávní závazky ČR.*
3. Další podstatnou skutečností, kterou je nutno zohlednit je podle žalobce fakt, že správní

orgán žalobce odkazuje na realizaci jeho soukromého a rodinného života na území ČR na základě

„běžného“ pobytového oprávnění a nutnosti řešit situaci na základě zákona o pobytu cizinců,

kdy mu vytýká jeho obcházení pokusem řešit situace dle azylového zákona, aniž by se zabýval tím, zda žalobce vůbec má možnost vyřídit si „běžné“ pobytové oprávnění. Lze odkázat např. na rozhodnutí NSS č. j. 5 Azs 7/2012-28, kde NSS k této situaci konstatoval, že *„Při posuzování otázky, zda by vycestování žadatelky o mezinárodní ochranu, která žije v ČR společně se svým nezletilým dítětem a manželem, na jehož příjem je rodina odkázána, bylo nepřiměřeným zásahem do jejího rodinného a soukromého života, a zda tedy jsou dány důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, se zpravidla nelze spokojit s pouhým konstatováním, že žadatelka i její rodinní příslušníci mají občanství země původu, a mohou tam tedy společně odcestovat a existenci rodiny tím zachovat. Není-li přestěhování rodiny do země původu právně či fakticky možné, je správní orgán dále povinen se zabývat i tím, zda má žadatelka možnost získat jiné oprávnění k pobytu na území ČR, než je mezinárodní ochrana, a zda by i případné krátkodobé odloučení stěžovatelky od jejího nezletilého dítěte, pokud by bylo spojeno s vyřízením oprávnění k pobytu, nebylo, vzhledem k věku dítěte a dalším okolnostem, nepřiměřeným zásahem do jejího rodinného a soukromého života. Metodická Příručka k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydaná Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN, v roce 1992 (dále jen Příručka), v článku 196. uvádí: „Je obecnou právní zásadou, že důkazní břemeno spočívá na osobě vznášející nárok. Často se však stává, že žadatel není schopen podložit svá vyjádření dokumentárními či jinými důkazy a případy, v nichž žadatel může podat důkaz o veškerých svých vyjádřeních, jsou spíše výjimkou než pravidlem. Ve většině případů osoba prchající před pronásledováním dorazí jen s nejnutnějšími osobními věcmi a velmi často dokonce i bez osobních dokladů. V některých případech může být vlastně na posuzovateli, aby použil veškeré prostředky, které má k dispozici, k zajištění nezbytných důkazů, o něž by se žádost opírala.“ V článku 203. se dále uvádí: „Poté, kdy žadatel vyvinul opravdové úsilí o opodstatnění svého příběhu, je stále ještě možné, že pro některá z jeho prohlášení se nebude dostávat důkazů. Proto je často nutné uznat žadatelovu věc i v případě pochybností.“ Pokud tedy správní orgán konstatuje, že žalobce neposkytl dostatečnou podporu pro svá tvrzení, není tento postoj nijak podložen. Správní orgán odmítl přispět svou činností ke zjištění skutkového stavu věci a opomíjí obecné pravidlo, že v pochybnostech, se straní účastníku řízení. Správní orgán má posoudit, zda žalobci hrozí v případě, že bude vrácen do státu, jehož je občanem, skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2, zde konkrétně dle přesvědčení žadatele je tato újma spatřována v nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižující zacházení nebo trestání (dle písm. b § 14a odst. 2 ZoA). Dle názoru vyjádřeného NSS v rozhodnutí pod č. j. 2 Azs 71/2006 - 82 přitom platí, že „Povinnost nevystavit žadatele o azyl mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu (čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.) je dána, pokud hrozí „reálné nebezpečí“, že bude takovému zacházení vystaven“. Nemusí a ani nemůže být postaveno na jisto, že žalobce bude vystaven takovému jednání, ale je zde nutno zkoumat, zda existuje skutečně odůvodněné a reálné nebezpečí, že žalobci tato újma hrozí. S odkazem na podklady založené ve správním spisu (zejména pak zpráva Human rights watch) žalobce konstatuje, že nelze vyloučit, že po návratu do vlasti mu hrozí persekuce ze strany státních orgánů, ať již v podobě systematického pronásledování nebo dokonce věznění v nelidských podmínkách. Správní orgán se však těmito okolnostmi*

nezabýval.

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že nebylo zjištěno, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení azylu dle ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu. Žalobce v zemi původu nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nemá žádné politické přesvědčení, není členem žádné politické strany, hnutí či organizace, politicky se neangažoval, z Vietnamu vycestoval legálně, bez problémů. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí dostatečným, individuálním způsobem zabýval i možností udělení humanitárního azylu žalobci, včetně jeho současných soukromých a rodinných vazeb, avšak neshledal opodstatněnost pro jeho udělení, neboť sám žalobce žádné mimořádné okolnosti neuváděl a tyto ani nebyly zjištěny. Žalobce sdělil, že v České republice žije jeho bývalá přítelkyně a dcera, avšak tyto /ne/vazby samy o sobě ještě neznamenají důvod pro udělení humanitárního azylu dle § 14 ZoA či doplňkové ochrany. K otázce zásahu do soukromého života v důsledku neudělení mezinárodní ochrany existuje četná judikatura NSS č.j. 2 Azs 14/2010-96, nebo ze dne 11. 6. 2009, č.j. 9 Azs 5/2009-65), ve které soud dospěl k závěru, že mezinárodní závazky (zejména pak čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod; dále jen „Úmluva“) neukládají státu všeobecnou povinnost respektovat volbu osob ohledně země jejich společného pobytu, nebo snad napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Zda dojde k zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, je řešeno zejména v řízení o správním vyhoštění dle zákona o pobytu cizinců, a nikoli v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany v režimu zákona o azylu (usnesení NSS ze dne 12. 5. 2016, č.j. 5 Azs 29/2016-19). Z obsahu provedeného pohovoru vyplývá, že žalobce již minimálně dva roky není v žádném kontaktu - osobním či telefonickém - s bývalou partnerkou či dcerou /téměř plnoletou/, proto o nějakých osobních či rodinných vazbách v jeho případě nelze ani uvažovat a žalovaný tedy neporušil žádné v žalobě zmiňované mezinárodní závazky a s ohledem na výše popsání okolností je v tomto řízení nadbytečné zabývat se podrobněji otázkou možnosti získání určitého pobytového oprávnění. V průběhu správního řízení žalovaný ani nezjistil, že by žalobci v zemi původu hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy /mučení, nelidské zacházení, trestání či uvěznění/ tak, jak je požadováno v ust. § 14a zákona o azylu, přičemž žalovaný trvá na tom, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal účelově z důvodu legalizace pobytu, neboť do ČR přicestoval již v roce 2001, avšak tuto druhou žádost podal až o dvacet let později, kdy pozbyl pobytového oprávnění. Skutečnost, že na území ČR žalobce pobývá od počátku 21. Století, je jeho dobrovolné, svobodné rozhodnutí, přičemž pokud nedisponoval povolením k pobytu, musel být srozuměn s tím, že mu hrozí vyhoštění z území, k čemuž také následně došlo. Závěrem žalovaný nesouhlasí s názorem právního zástupce, že by vydané rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, neboť podle ustálené judikatury NSS v Brně je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů takové rozhodnutí, v němž absentují úvahy správního orgánu, na základě kterých tento učinil závěr, jenž je v rozhodnutí vysloven. Tato nepřezkoumatelnost musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro něž bylo vydáno. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno pouze nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či nesrozumitelnost nelze rozhodnutí vůbec meritorně přezkoumat.
5. Součástí správního spisu žalovaného je rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce na 4 roky ze dne 28.1.2021 a žádost žalobce z 5.2.2021 o mezinárodní ochranu proto, že zde má dítě a je zde 20 let. V pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu z téhož dne žalobce uvedl, že naposledy byl ve Vietnamu v roce 2010. V roce 2001 žalobce z Vietnamu odjel, protože

chtěl být s otcem, žádné problémy se státními orgány ve své vlasti neměl. V ČR prodával v potravinách a měl trvalý pobyt do roku 2016. Potom měl problém s matkou svého dítěte a nemohl si prodloužit pobyt. Poslední dva roky nepřispíval na výživu dítěte. Matka podala stížnost, že není otcem dítěte. Následně dostával povolení vždy na 3 měsíce, až do roku 2019, pak byl v ČR nelegálně. S bývalou přítelkyní není v kontaktu již dva roky, stejně jako s dcerou. Dorozumíval se s ní vždy pomocí prostředníka. Součástí spisu je i informace Ministerstva vnitra ČR OAMP z 22.4.2021 o bezpečnostní a politické situaci v zemi. Žalobce doložil do spisu vyrovnání dluhu na výživném.

6. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný připomněl, že současná žádost o mezinárodní ochranu je již druhá. Poprvé požádal žalobce 27.3.2001 a mezinárodní ochrana mu nebyla udělena, žádal z důvodu ekonomických potíží ve vlasti. Nyní žalobce tvrdí, že chce v ČR zůstat kvůli legalizaci pobytu, protože je zde 20 let a má tu nezletilou dceru. Správní orgán konstatoval, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až v době, kdy mu hrozilo reálně vycestování z území. Po ztrátě pobytového povolení se žádostí o mezinárodní ochranu snaží v ČR setrvat a legalizovat si pobyt. Avšak o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost. Žalobce zde pobývá od roku 2001 a o mezinárodní ochranu požádal až v roce 2021. Skutečnost, že si žalobce hodlá legalizovat pobyt v ČR, není důvodem pro udělení azylu. Jak dokládá opis trestního rejstříku, trestní minulost žalobce nesvědčí o jeho snaze integrovat se úspěšně do české společnosti. Jako rodinný příslušník figuruje v evidencích dcera S. K., nar. 2004. Žalobce předložil dohodu o přistoupení k závazku s její matkou T., že bude přispívat na její výživu. Tyto písemnosti prokazují podle žalovaného pouze skutečnosti v nich uvedené. Jsou využitelné například v řízení o povolení k pobytu cizince. Rodinné vazby v ČR však nejsou důvodem pro udělení azylu. Rozhodnutí o zamítnutí azylu nevylučuje samo o sobě pobyt cizince v ČR, je třeba to však řešit podle zákona o pobytu cizinců. Ani ekonomické potíže v zemi původu nejsou důvodem pro udělení azylu, ledaže by zhoršená ekonomická situace byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině. Nic takového v případě žalobce nebylo zjištěno. Existence rodinných vazeb není ani důvodem k udělení humanitárního azylu. V opatřené informaci OAMP o Vietnamu z 22.4.2021 se hovoří o tom, že vláda omezuje pohyb například jedinců, kteří vyjádřili kritiku vůči vládě. To není případ žalobce, který nemá žádné politické přesvědčení a neměl žádné potíže ve vlasti se státními orgány. Není důvod domnívat se, že by se o žalobce zajímaly úřady po jeho návratu do vlasti. Ani ve vztahu k případnému vycestování existence rodinných vazeb není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Rodinné vazby cizince nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
7. Žalobu soud neshledal důvodnou.
8. Již se samotné žádosti o mezinárodní ochranu vyplývá, že v ní žalobce v podstatě sám přiznal, že jeho hlavním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu po dvacetiletém pobytu v České republice, je snaha získat pobytový status v ČR. K podání žádosti vedla žalobce skutečnost, že mu v roce 2016 nebyl prodloužen pobyt, a tak mu přestalo platit pobytové oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, hrozilo mu vyhoštění, o němž následně také bylo rozhodnuto. Svou žádostí o mezinárodní ochranu žalobce hlavně žádá o další legalizaci pobytu v České republice prostřednictvím institutu azylu. Tento důvod není relevantní ve vztahu k § 12 ani § 14 zákona o azylu, tedy k udělení azylu jako takového, a není relevantní ani ve vztahu k udělení doplňkové ochrany sám o sobě. Ani délka pobytu v ČR (u žalobce 20 let) takový důvod sama o sobě nezakládá.

9. Soud neshledal důvodnou ani námitku, v níž žalobce poukazoval na porušení jeho práva na soukromý a rodinný život ve smyslu § 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, s ohledem na to, že v ČR je otcem nezletilé Sandry. Soud považuje za rozhodující nikoli okolnost, že žalobce dodatečně doplatil výživné (neboť zasílat potřebnou finanční částku lze i ze země původu), nýbrž zde je důležité zjištěno, že žalobce nejméně 2 roky v žádném kontaktu vůbec se svojí dcerou není. Jelikož žalobce s dcerou nerealizuje v ČR rodinný život s nezletilou dcerou, k žádnému porušení práva na soukromý a rodinný život nemůže nepřiznáním mezinárodní ochrany v žádné její formě dojít. Pokud žalobce na nezletilou pouze přispívá výživné a není s ní v žádném kontaktu, může tak činit stejně i ze země původu.
10. Rozhodnutí nebylo shledáno nepřezkoumatelným, neboť veškeré důvody byly v napadeném rozhodnutí dostatečně zhodnoceny, jak vyplývá ze shora shrnutého obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí.
11. Pokud jde o obavy žalobce z možnosti pronásledování po návratu do vlasti, i tímto se v napadeném rozhodnutí žalovaný zabýval, opatřil k tomu zprávu o situaci ve Vietnamu a vyplynulo z ní, že jelikož žalobce nemá žádné politické přesvědčení a ani se nezbyl kritikou vlády a neměl nikdy problémy se státními orgány Vietnamu, není důvod, že by se po návratu o něho tyto orgány zajímaly. S touto úvahou se soud plně ztotožňuje a dodává, že žalobce ani v žalobě neupřesnil, proč by se měl obávat pronásledování po návratu do země původu ze strany tamějších státních orgánů
12. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl (*výrok č. I. rozsudku*).
13. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaná, jež měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána (*výrok č. II. rozsudku*).
14. Tlumočnickovi Ing. Tran Anh Son byla přiznána odměna za tlumočení při jednání s příplatkem za asijský jazyk ve výši 495,- Kč a náhrada za ztrátu času dopravou 200,-Kč, DPH, cestovné 88,-Kč a parkovné 25,-Kč. Odměna bude vyplacena na účet tlumočnicka č. 8691815001/5500, VS 21048 (*výrok č. III. rozsudku*).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 8. listopadu 2021

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně